

det Hele, og jeg ønsker ikke at blive omtalt som Repræsentant for Præsterne.

Ordføreren (Berg): Jeg har ikke sagt, at Retstbetjentes Virksomhed er langt vigtigere end Præsternes, det lader jeg Folk dømme om, hver har sin Gjerning fra Borgeransfundets Standpunkt, og den kan være betydningsfuldere for den Ene eller for den Anden; det kommer meget an paa, hvilken Fond af Alvor og Sandhed de Vedkommende raade over. Derimod paastod jeg, at vore Retstbetjente have, efter den nuværende Ordning, en langt større og mere omfattende borgerlig Gjerning, der kræver langt mere personlig Anstrengelse end Præsternes i Almindelighed, det er sikkert, og at det derfor er meget naturligt, at de lønnes bedre. Jeg vil ogsaa paastaa, at i Reglen kræves der en endnu større Uddannelse og personlig Evne til at bevæge sig blandt Folk hos Retstbetjentene i de forskjellige Forhold som Dommere, som Politimestere, som Borgermestre og deslige, end der udræves hos de mere enkelte og lidet sammensatte Embeder, som Præsterne have, men det skal jeg ikke udtale mig videre om. Naar jeg har anstillet en Sammenligning mellem andre Embedsætters Lønninger og dem, vi foreslaa for Præsterne, ligger der ingenlunde deri, at de Andres Lønninger ere for smaa, det Spørgsmaal vil i og for sig komme til Forhandling ved Lønningsslovenes Revision, og jeg skal derfor ikke nu komme ind derpaa. Men jeg siger, at det er naturligt at gjøre en Sammenligning med, hvordan andre Embedsmænd have det, hvis Lønninger man har fastsat efter vore Forhold overhovedet hertilands, og da har jeg sagt, at naar Præsterne ikke ere fornøiede med vort Forslag, forekomme de mig at være meget ufornuftige i den Retning. — Med Hensyn til det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) skal jeg gjøre opmærksom paa, at jeg har engang været videre i Forslaget og søgt at faae vedtaget et bestemt Forbud mod, at Præster modtage Gaver, men jeg er ganske vist engang bleven overstemt; det forekommer mig vigtigst ogsaa, at Forslaget er blevet vedtaget engang. Jeg kan ikke forstaa det ærede Medlems Betragtning om Frihed for Borgerne. Hvorfor skulle vi f. Ex. ikke give Borgerne Frihed til at forære Dommeren eller Dommertonen Sjæs og deslige Ting, hvorfor er det forbudt i Straffeloven? Det er dog et skjændigt Indgreb i Folks Frihed; det er der andre Bestemmelser i Straffeloven, der ogsaa ere, men det er forbudt af Frygt for, at der skulde ske Noget, der ikke var rigtigt, at det er sat derind. Men er man da vis paa, at ikke ogsaa de Gaver, der gives i særlige Anledninger til Præsterne, ikke ogsaa kunne være lignende Bestikkelser paa Omraader, hvor de tilmed ere særlig forargelige. Det ærede Medlem skulde ikke have hørt Fortællinger om Sjæs og Konfirman-

dernes Numer, om de og de Beløb for forskjellige Digtaler? Jeg kan fortælle, ikke blot fra Fablernes Verden, men fra det virkelige Liv, fra den præstelige Embedsgjerning, Ting af den Natur, som i høt Grad have givet Anledning til Forargelse og til Svækkelse for Præstens Stilling, paa samme Maade som det vilde være gaæet en Dommer, hvis han havde faaet en sed Kalv umiddelbart, før han skulde affige Dom over Giverens Broder eller Slægt. Man skal ikke have Præsterne saa høit, det er jævne, borgerlige Mennesker, vi tale om, den Ene som den Anden. Dette at faae sin Datter øverst eller frem for en Anden, eller at faae den Tale over en Afhøyd fremfor en anden Tale, som man bruger ved en anden Leilighed, det er ogsaa Forjængelighedshensyn, som have deres Betydning. Det ærede Medlem kunde ikke se For skjellen mellem mit og hans Forslag. Hvorfor gjør han da saamegen Staahet derved? Hvorfor vil han saa ikke lade det blive ved vort Forslag? Det forekommer mig, at det ærede Medlem skulde ikke have stillet sig op og talt saa tidt derom, naar han paastaar, at det er det samme Forslag som hans. Men jeg paastaar, at det ærede Medlem veed godt, at de ere forskellige, og derfor er det, at han kæmper, thi ellers var der slet ingen Mening i hans Udtalelser. Hvor ligger da For skjellen? Det viste sig tydeligt før, at den ligger deri, at medens vort Forslag forbyder ved hver enkelt Leilighed, ikke blot Betaling i Penge, men Offer og Gaver i Penge eller Naturalier, tillader hans Forslag Gaver, altsaa Offer, ved enhver af disse enkelte Leiligheder, ligesom hidtil. Men det er at lade det Gamle bestaa i en Paragraf, samtidig med, at man gjennem en anden Paragraf betaler for at faae det afløst. Deri er den væsentlige For skjel, og saaledes som jeg afsatte Forslagene, var det fuldstændig korrekt, thi den almindelige Ret til at kunne modtage Gaver, uden at de knyttes til den enkelte Handling, have vi som en Velvillie imod Præsterne ladet staa; men det behøver ikke at staa i det ærede Medlems Forslag, thi han har allerede givet dem Ret til at tage Gaver og Offer ved den enkelte Leilighed og saa meget mere Ret til at tage Gaver i Almindelighed. Men ere det ærede Medlems Forslag og vort virkelig ens, saa kan han jo frasalde sit Forslag; men naar han maa erkjende, at der er pekuniær For skjel, og at man derved gaar bestemt bort fra Folkethingets tidligere Standpunkt, saa maa han ogsaa erkjende, at vi have Ret, som holde paa Folkethingets tidligere Standpunkt. De øvrige Bemærkninger om den personlige Frihed, Forholdet til Geistligheden o. s. v. have vi saa ofte talt om i Folkethinget, at jeg ikke skal komme nærmere ind derpaa. Jeg vil kun sige, at vi bære ikke i sjernefte Maade Valgmenighedernes Forhold eller de frie Menigheder, men kun Retten og Pligten for Folketkirkens Embedsmænd.